

Recenzja rozprawy doktorskiej lek. Cieszymierza Gawińskiego

„Rola markerów ogólnoustrojowej reakcji zapalnej LMR (*lymphocyte-to-monocyte ratio*), NLR (*neutrophil-to-lymphocyte ratio*) i PLR (*platelet-to-lymphocyte ratio*) w morfologii krwi obwodowej u pacjentów z rakiem jelita grubego i odbytnicy.”

Wprowadzenie do recenzji

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska dotyczy bardzo ważnego tematu, tj. oceny roli parametrów laboratoryjnych ogólnoustrojowej reakcji zapalnej w postępowaniu u pacjentów z coraz częściej rozpoznawanym rakiem jelita grubego i odbytnicy. W ostatnich latach obserwuje się zwiększenie zapadalności na te nowotwory, w tym również u młodych dorosłych. Wymaga to opracowania nie tylko nowych metod i schematów terapii, obejmujących nowe leki, ale także uaktualnienia systemów klasyfikacji tych nowotworów oraz oceny zaawansowania i rokowania.

Od kilku już lat coraz więcej uwagi poświęca się procesom zapalnym związanym z chorobą nowotworową (*cancer-related inflammation*, CRI). Markery związane z procesami zapalnymi oparte na parametrach morfologii krwi, takie jak stosunek limfocytów do monocytów (LMR), stosunek neutrofilów do limfocytów (NLR) i stosunek płytek do limfocytów (PLR) mogą odegrać ważną rolę w procesie diagnostyki, a co nawet ważniejsze, indywidualizacji leczenia u poszczególnych chorych. Wymaga to jednak szczegółowej analizy i walidacji ich przydatności w praktyce klinicznej.

Celem przedstawionej pracy jest właśnie ocena wartości prognostycznych tych parametrów, ale także ich zależność z innymi czynnikami biochemicznymi, patologicznymi, radiologicznymi i klinicznymi.

W związku z tym należy uznać, że Doktorant podjął temat niezwykle ważny z wielu perspektyw współczesnej onkologii.

Omówienie rozprawy

Przedstawioną do oceny rozprawę przygotowano jako zbiór 3 oryginalnych publikacji (1 badania prospektywnego i 2 badań retrospektywnych) o łącznym IF wynoszącym 12,5. Doktorant jest pierwszym autorem wszystkich 3 publikacji. Wszystkie publikacje stanowią integralną część rozprawy.

We wstępie i założeniach pracy Doktorant w sposób logicznie uzasadniony przedstawił zmiany w epidemiologii raka jelita grubego i odbytnicy, znaczenie oceny procesów zapalnych, oceniane biomarkery oparte na parametrach morfologii krwi obwodowej, a także potencjalna rola tych biomarkerów w postępowaniu z chorymi na raka jelita grubego i odbytnicy.

W kolejnej części Doktorant przedstawił cel rozprawy, któremu odpowiadały szczegółowe cele wszystkich 3 publikacji. Ogólnie celem badań była ocena roli markerów ogólnoustrojowej reakcji zapalnej (*systemic inflammatory response*, SIR) u pacjentów z miejscowo zaawansowanym rakiem jelita grubego i rakiem odbytnicy, obejmująca ich związek z innymi parametrami kliniczno-patologicznymi, radiologicznymi i biochemicznymi.

Wszystkie 3 publikacje dotyczyły badań przeprowadzonych u pacjentów leczonych w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie. Doktorant podsumował materiał i metody zastosowane w badaniach, a następnie przedstawił szczegółowe opisy wszystkich 3 publikacji.

W części dotyczącej wyników Doktorant przedstawił wyniki uzyskane w poszczególnych badaniach.

Na zakończenie Doktorant sformułował 6 wniosków dotyczących korelacji poszczególnych markerów, powtarzalności oznaczeń, związku z zaawansowaniem choroby oraz wartości prognostycznej.

Doktorant załączył wszystkie 3 publikacje wraz z krótkim podsumowaniem każdej z publikacji.

W podsumowaniu Doktorant raz jeszcze podkreśla istotną rolę biomarkerów stanu zapalnego w postępowaniu z chorymi na raka jelita grubego i odbytnicy, przedstawia najważniejsze wyniki przeprowadzonych przez siebie badań oraz konkluzje, wskazujące na związek ocenianych parametrów z zaburzeniami immunologicznymi w mikrośrodowisku guza.

Podsumowując, przedstawiona rozprawa doktorska w postaci zbioru 3 publikacji wskazuje na doskonały warsztat naukowy i konsekwencję badawczą Doktoranta. Prace opublikowano w recenzowanych czasopismach, co potwierdza ich wysoką wartość merytoryczną, poznawczą i warsztatową. Opisy

przygotowane przez Doktoranta wskazują na zdolność do syntezy i wnioskowania, a także do planowania i przeprowadzenia procesu badawczego.

Wniosek końcowy

Przedstawiona dysertacja podnosi niezwykle ważne zagadnienie, zarówno z punktu widzenia badawczego jak i z perspektywy klinicznej i praktycznej. Potwierdza dojrzałość naukową oraz rozległą wiedzę, a także postawę etyczną Doktoranta w odniesieniu do analizowanego tematu.

Stwierdzam, że przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska lek. Cieszymierza Gawińskiego pt. „Rola markerów ogólnoustrojowej reakcji zapalnej LMR (*lymphocyte-to-monocyte ratio*), NLR (*neutrophil-to-lymphocyte ratio*) i PLR (*platelet-to-lymphocyte ratio*) w morfologii krwi obwodowej u pacjentów z rakiem jelita grubego i odbytnicy.” spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późn. zm.) oraz art. 179 ust. 1 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 z późn. zm.).

W związku z powyższym przedkładam wniosek do Wysokiej Rady NIO o dopuszczenie lek. Cieszymierza Gawińskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

dr hab. n. med. Wojciech Rogowski prof. UP

